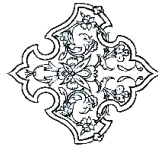

گزارش سیاستی – مدیریتی

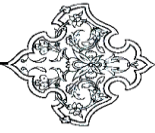
**اقدامات شهرهای بزرگ جهان و کلانشهرهای ایران در مقابله
با ویروس کرونا**

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهرتوران

شهر تهران

مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران

این گزارش خلاصه ای از اقدامات و درس آموخته های حوزه های مختلف مدیریت شهری از مقابله با ویروس COVID-19 است که توسط همکاران مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران در حوزه های تخصصی مربوطه و به منظور استفاده مدیریت شهری تهران و سایر کلانشهرها از درس آموخته های شهری تهیه و تنظیم شده و پیش از این به صورت بسیار گسترده تر و مشروح، در قالب گزارش "اهم اقدامات شهرهای بزرگ جهان و کلانشهرهای ایران در مقابله با ویروس کرونا" ارائه شده است. این گزارش مستند نهایی نبوده و ممکن است مورد بازنگری قرار گیرد.

تهیه و تنظیم (به ترتیب حروف الفبا): سعید اسفندی، معصومه اشتیاقی، نرگس آقایی، الهام امیری، مهین بااوش، صنم بدیعی، رضا بیات، مصطفی بیگی، مریم جابری، ابراهیم جمشید زاده، فاطمه سرتیپی، رضا شادمانفر، امیر شفیعی، مائده قرشی، ادیبه کریمی، مروارید محمد امینی، سمیه منافی، مریم مینو سپهر، امین نظری، محمد حسین نوروزی، علیرضا نوری، نفیسه نیک عمل

تجمیع و بازنگری: معاونت امور زیرساخت و طرح جامع

سخن نخست

با توسعه و گسترش جوامع و همچنین توسعه ارتباطات میان شهرهای مختلف دنیا، زندگی امروزی موضوعی صرفاً مرتبط با یک شهر نبوده و یکایک شهرهای دنیا بر یکدیگر اثرگذار هستند. علاوه بر این "ارتباط میان انسان ها" پایه و اساس شکل گیری شهرها است که اگرچه در مدیریت عموم بحرانها نقشی موثر و مفید دارد، می تواند در وقوع برخی بحرانها همچون شیوع بیماریها اثر منفی و مخرب ایفا نماید. شیوع اخیر کووید ۱۹- که از ووهان چین آغاز گردید و در حال حاضر بسیاری از شهرهای دنیا را درگیر خود نموده است، گویای این مهم است که علاوه بر تحلیل و توجه به شهر به عنوان یک عامل و عنصر مجزا، لازم است به تحولات جهانی در سایر شهرها و کشورهای دنیا نگاهی ویژه وجود داشته باشد تا مخاطرات احتمالی در برابر شهر شناسایی شده و از آن پیشگیری شود و جهت مقابله با آن اقدامات مناسب و موثر انجام پذیرد. در گزارش اصلی تلاش شده است تا به تفکیک حوزه های مختلف مدیریت شهری نگاهی به اقدامات انجام گرفته در دو سطح ارائه گردد:

الف) سطح کلانشهرهای دنیا و سطح کلان مدیریت شهری در جهان

ب) سطح کلانشهرهای کشور و اقدامات و درس آموخته های احتمالی شهرهای مختلف کشور

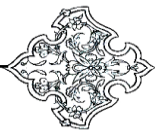
و پس از آن نکاتی که می توانند راهنما و راهگشای مدیریت شهری تهران در انجام وظایف خود در هر حوزه باشند ارائه شوند. در این گزارش سیاستی-مدیریتی تلاش بر خلاصه نمودن گزارش و تهیه گزارشی مجمل از تجاربی است که می تواند مدیریت شهری را در مسیر اقدامات آتی خود یاری نماید.

همچنین با توجه به مأموریت مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران در ارتقاء جایگاه شهر تهران در سطح ملی و بین المللی، این گزارش در کنار سایر گزارشهای تهیه شده توسط مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران بر روی وبسایت مرکز جهت استفاده مدیریت شهری تهران قرار گرفته است که می تواند مورد استفاده توسط سایر فارسی زبانان نیز در اقصی نقاط دنیا قرار گیرند. جهت دسترسی به صفحه بارگذاری این گزارشها می توانید کد پایین این صفحه را اسکن نموده یا بر روی آن کلیک نمایید.

محمد حسین بوچانی

رئیس مرکز مطالعات و برنامه ریزی شهر تهران

حوزه پیشگیری و مدیریت بحران

بدنبال شیوع ویروس کرونا در برخی از کشورهای دنیا اقدامات و فعالیت های متعدد و متفاوتی در راستای مدیریت بحران بحران این بیماری انجام شده است که بررسی فنی و علمی این اقدامات می تواند در کاهش اثرات زیانبار این بیماری بسیار ارزشمند باشد. این اقدامات با توجه به حدود اختیارات حکومت های محلی در کشورهای مختلف برای مدیریت بحران، بازه وسیعی از موارد را در بر می گیرد اما تلاش شده است در این بخش به اختصار به برخی از آنها اشاره گردد.

در شهر سنژن استان گوانگ دونگ کشور چین «پذیرش متمرکز»^۱ تجربه ارزشمندی در مدیریت بحران و مبارزه علیه سارس بود که در مقابل بیماری کووید-۱۹ نیز به کار گرفته شد. در رویارویی با این اپیدمی، سنژن هنوز از اصل «متمرکز کردن بیماران، کارشناسان، منابع و درمان» پیروی می کند و به شیوه ای علمی منابع پزشکی مختلف را به کار می گیرد.

در راستای مدیریت بحران بیماری در فاز پیشگیری و کنترل بیماری، سنژن استانداردهایی برای پیشگیری و کنترل در میان مردم عادی و دستورالعمل هایی برای اجتماعات محلی تدوین کرد و همه ۶۲۲ آژانس اجتماعی و بهداشتی در این شهر در امر پیشگیری از شیوع بیماری و کنترل آن مشارکت کرده اند. مؤسسات اجتماعی و بهداشتی مختلف، میزهای پیش-بازبینی^۲ و خرده-تشخیصی^۳ به راه انداخته اند تا بیماران تبار و بیماران مشکوک را به موقع شناسایی و جداسازی کنند و به مراکز درمانی ارجاع دهند. همچنین لازم بود که مخزن آب سنژن، که منبع اصلی آب شهر است، در طول دوران اپیدمی محافظت شود.

در شهر هوانگ شی در شرق استان هوپای به سبب اینکه تعداد منابع کم بود و هرآنچه منابع در دسترس قرار داشت بی کیفیت بود، اپیدمی به سرعت در نواحی شهری شیوع یافت. در همین ارتباط برای مدیریت این بحران از پشتیبانی نیرومند بیرونی برای بازیابی و ترمیم سیستم پزشکی استفاده شد. [بدین ترتیب] اقدامات بر اساس اصول درمان متمرکز و منابع موجود در بیمارستان های برجسته انجام شد.

بازرسی در تجمعات محلی و مدیریت ممنوعیت ورود و خروج در اجتماعات اجرا شد. روز به روز اندازه گیری دمای بدن در خانه ها اجرا شد و بیماران که تب داشتند یا در تماس نزدیک با بیمار بودند، به موقع به مراکز درمانی انتقال داده شدند تا از تداوم گسترش اپیدمی جلوگیری شود.

قرنطینه مرکزی برای کسانی که در تماس نزدیک با بیماران بودند به اجرا درآمد. در شهر چند نقطه قرنطینه وجود داشت. بزرگترین نقطه قرنطینه، هتل گلدن فلاور^۴ بود که این ابتکار عمل در مدیریت این بحران موجبات استفاده کامل از امکانات شهری را فراهم ساخت و به نتیجه رسید.

^۱ Concentrated admission

^۲ pre-check

^۳ sub-diagnostic

^۴ Golden Flower Hotel

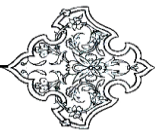

سیستم مراقبت بهداشتی سنگاپور و در پی آن سیستم مدیریت بحران بهداشتی آن به کارآمد بودن شناخته می‌شود و این کشور یکی از تواناترین کشورهای آسیایی برای حل و فصل بحران‌های پزشکی مهم است که این موضوع در مدیریت بحران ناشی از کووید-۱۹- نقشی کلیدی ایفا نموده است. برای مدیریت بحران بیماریها یک شبکه پزشکی حول بیمارستان‌های عمومی که هسته مرکزی آن هستند، به همراه پلی‌کلینیک‌های پیرامونی و بیمارستان‌های محلی و خانه‌های پرستاری که پشتیبان آن هستند، بنا نهاده شد. این شبکه خدمات را ادغام کرده و تجهیزات، تخت‌ها، سوابق الکترونیکی پزشکی را به اشتراک می‌گذارد و موجب اثرگذاری جامع می‌شود و از مزایای حاصل از مقیاس بزرگ فعالیتها بهره می‌برد. این اقدامات کارایی خدمات پزشکی را بهبود می‌بخشند و تخصیص عقلانی منابع پزشکی و مدیریت هرچه دقیقتر و بهتر بحران را محقق می‌سازد.

در شهر هانوی پایتخت ویتنام بر اساس توزیع بیمارستان‌ها و مراکز بهداشتی همگانی، می‌توان دید که بیمارستان‌ها در این شهر عمدتاً در نواحی شهری تمرکز یافته‌اند و مراکز بهداشت همگانی در طول جاده اصلی توزیع شده‌اند و مرکز شهر کانون این مراکز بهداشتی است، و تعداد این مراکز به طور قطع به تراکم جمعیت مرتبط است. با در نظر گرفتن ناحیه شهری به عنوان نمونه، مرکز بهداشت همگانی به عنوان خط مقدم مدیریت بحران به ساکنان پیرامون خود خدمت رسانی می‌کند و اگر یک نمونه مشکوک یافت شود به سرعت به یک بیمارستان مافوق ارجاع داده می‌شود. در زمان تهیه این گزارش طبق وبسایت رسمی وزارت بهداشت ویتنام، ۸ نمونه تأیید شده در هانوی وجود داشتند (که همه آنها هم‌اکنون درمان شده‌اند) و در ۷ بیمارستان درمان شدند تا تضمین شود که تجهیزات کافی برای درمان بیماران وجود دارد. دانشگاه‌های ویتنام و سالن‌های بزرگ ۵ به نحو برابری توزیع شده‌اند و پوشش گسترده‌ای دارند. حتی اگر اپیدمی گسترش یابد، آن‌ها شرایط مکانی بهتری دارند که به سالن‌های درمانی اضطراری تبدیل شوند.

در شهر همیلتون کانادا مرکز عملیات اضطراری (EOC) این شهر فعالیت خود را برای نظارت دقیق بر شیوع بیماری کووید ۱۹ به صورت عمومی در سطح ۱ فعال کرده است و در آینده نزدیک این مرکز فعالیت خود را در سطح ۲ شروع خواهد کرد. متخصصان مرکز عملیات اضطراری به طور منظم سناریوهایی در مقیاس بزرگ را پیش بینی می‌کنند تا بتوانند برای شرایط اضطراری در مقیاس بزرگ آماده شوند. به عنوان مثال در در سالهای اخیر این سناریوها شامل تلفات گسترده، حملات سایبری و بلایای طبیعی بوده است.

در شهرهای اصفهان، قم و تبریز نیز شهرداری با تشکیل ستاد مدیریت بحران اقدامات ارزشمندی در زمینه مقابله با کرونا انجام داده است که بسیاری از آنها در رستای مصوبات ستاد ملی مبارزه با ویروس کرونا بوده‌اند. انتشار مطالب مفید که هم پرسنل مدیریت شهری و هم مردم را از حقایق رسمی در خصوص ویروس مطلع نماید نقش بسیار ارزنده‌ای در افزایش مراقبتهای توصیه شده و کاهش رفتارهای پرخطر درخصوص این

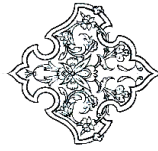
ویروس و همچنین مبارزه با اینفودمیک داشته است به نحوی که در زمان نگارش این گزارش بسیار به ندرت افرادی را می توان در کلانشهرهای کشور یافت که از اصول مراقبتی و پیشگیری در خصوص بیماری COVID-19 بی اطلاع باشند. با این وجود مخاطره اصلی ایجاد این ذهنیت در میان مردم است که خطر بیماری از میان رفته و شرایط جامعه به حالتی بازگشته است که رعایت نکات پیشگیرانه در خصوص بیماری لزومی ندارد.

در خصوص سیاستهای اتخاذ شده در مجموعه مدیریت شهری لازم است تمامی سیاستها با دوره های ۱۴ روزه مورد بازبینی و بررسی قرار گیرد و حسب نیاز تدقیق گردد. همچنین پیشنهاد می گردد این پایش به نحوی بسیار جدی بر روی حمل و نقل عمومی شهر تهران انجام پذیرد. همچنین با توجه به این مهم که تحلیل فضایی اپیدمی ها از نکات اصلی در پایان دادن به اپیدمی است، پیشنهاد می گردد پهنه بندی شیوع بیماری مبنای اقدامات قرار گیرد. بازنگری کلی در تعاریف مخاطرات اولویت دار برای شهر تهران و همچنین استفاده از فضای پذیرش اجتماعی ایجاد شده برای دستورات مدیریت بحران، ابزارها و اپلیکیشنهای تلفن همراه مدیریت بحران می تواند در صورت استفاده مناسب توسط مدیریت شهری کلانشهر تهران زمینه ساز نصب اپ های مذکور و استفاده آتی از این ابزارهای پر توان در آینده در راستای مدیریت هرچه بهتر سایر بحرانها نیز گردد.

حوزه اجتماعی و فرهنگی

در بعد اجتماعی موضوع آنچه اهمیت دارد، تاثیر این ویروس بر ابعاد مختلف زندگی است. بطوریکه اغلب اقتصاددانان از تاثیر آن بر میزان بیکاری، درآمد و اشتغال، روانشناسان از تاثیرات آن بر میزان استرس و تنشهای روانی افراد و سیاستمداران از تاثیر آن بر میزان مناسبات و روابط کشورها در سطح بین المللی پرداخته اند. در این میان بررسی تاثیرات اجتماعی این ویروس خالی از فایده نیست؛ زیرا بخش مهمی از مقابله با این ویروس به ادراک مردم از شرایط و رفتار اجتماعی آنها برمی گردد. چه بسا نحوه رفتار مردم در این شرایط میتواند به بحرانی تر شدن و یا حتی به بهبود اوضاع منجر شود. نکته جالب توجه اینکه کرونا در عین حال که تهدید میکند، راه حل هم نشان می دهد و این راه حل هم از طریق سازوکاری اجتماعی عمل میکند. کرونا میگوید « سرمایه اجتماعی »، « همبستگی اجتماعی » و فائق آمدن بر « پارادوکس کنش جمعی » راهکار نجات شماست.

در موارد عینی تر، تجربیات شهرها و کشورهای درگیر با این قضیه می تواند بستری برای ایده پردازی و جمع بندی از راهکارهای گوناگون باشد. بطور مثال شهرداری لندن برای قرنطینه سازی افراد بی سرپناه، اتاقها و اقامتگاه های امنی را به همراه خدمات بهداشتی و فراورده های غذایی و همچنین مراقبت های دائمی پزشکی فراهم کرده اند. صدیق خان شهردار لندن بیان داشته است که صدها بی خانمان در لندن برای قرنطینه در هتل ها اسکان داده می شوند تا از آنها در برابر این ویروس محافظت های حیاتی صورت

پذیرد. مقامات شهر کن فرانسه نیز اذعان داشتند که جشنواره سالانه فیلم های خود را به دلیل شیوع ویروس کرونا به تعویق انداخته و فضای غرفه های این جشنواره را برای اسکان بی خانمان ها اختصاص داده اند. دولت فرانسه نیز از افتتاح ۸۰ مرکز قرنطینه برای پذیرایی از بی خانمان های شهر پاریس خبر داده است. در مجموع باید گفت آن چه جان آدمیان را در برابر بلایا حفظ می کند پیوستگی اجتماعی آن هاست نه فاصله آنها از یکدیگر. از این رو در عین توصیه به فاصله گیری باید با استفاده از زیرساخت و ابزارهای مدرن مانند شبکه های اجتماعی، اجازه قطع تعاملات اجتماعی را نداد و افراد جامعه را تشویق به مراقبت از یکدیگر کرد. از همین رو توسعه ظرفیت شبکه های اجتماعی مجازی برای جایگزینی شبکه های اجتماعی واقعی در هنگام بحران های بیولوژیکی یک مساله ضروری است. باید گفت هر راهکاری که سرمایه اجتماعی را افزایش دهد، منجر به ارتقای همبستگی اجتماعی شود و نابرابری را کاهش دهد، در نهایت به افزایش ظرفیت جامعه برای کنش هماهنگ می انجامد. ما اکنون وارد دنیای جدیدی شده ایم که کرونا خصایص آن را آشکار کرده است. در جهانی که اولریش بک المانی آن را «جامعه خطر» خوانده و مقولاتی از جنس کرونا احتمال بیشتری برای وقوع دارند و جهانی شدن احتمال همه گیر شدن آنها را افزایش داده است، باید ظرفیت هایی متفاوت از گذشته تولید کنیم. شهروندان و جامعه باید برای دنیایی که کرونا در آن معلوم نیست تا چه زمانی دوام می آورد و چه کروناهای دیگری هم در راه هستند، آماده شوند. نهاد های جهان ما و در سطح محلی، در کشور خودمان، باید آماده شنیدن پیام کرونا، ارتقا کیفیت حکومتها و کسب قابلیت های لازم برای موفقیت در دنیای پساکرونایی شوند.

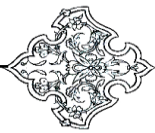
حوزه حمل و نقل و ترافیک

در این گزارش در حوزه حمل و نقل و ترافیک اقدامات شهرهای لندن، پاریس، نیویورک، کوالالمپور، پکن، سئول، استکهلم، مادرید و مسکو بررسی شده است. همچنین بررسی مختصری در مورد اقدامات برخی شهرهای ایران نیز انجام شده است.

هیچ کدام از شهرهای بزرگ جهان ارائه خدمات حمل و نقل عمومی را متوقف نکرده اند. حتی شهرهای سئول، پکن و مسکو صرفاً به اجرای فوق العاده برنامه ضد عفونی ناوگان و یا کنترل مسافری در ایستگاه ها بسنده نموده اند.

به صورت کلی می توان گفت که در شرایط افزایش میزان شیوع با کاهش میزان سرویس دهی حمل و نقل عمومی تلاش شده است که زندگی شهروندان مختل نشود، شرایط سلامت کارکنان حوزه حمل و نقل عمومی تأمین شود، شرایط مناسب برای تردد عادی شهروندان فراهم نباشد تا تشویق به "در خانه ماندن" شوند.

تنها دو شهر کوچک تر در کشور چین که شرایط بسیار بحرانی شیوع در آنها حاکم شده بود و ممنوعیت کلیه تردها اعمال می شد، تعطیلی حمل و نقل عمومی نیز در دستور کار قرار گرفته بود.

در شهرهای ایران عمدتاً تعطیلی سرویس های حمل و نقل عمومی انجام شده است که با تصمیمات سطح ملی مبنی بر ادامه کار مشاغل در هماهنگی ندارد.

بر اساس جمع بندی بررسی تجربیات و به عنوان نتیجه گیری برای شهر تهران می توان اظهار داشت که با توجه به تعدد مشاغل کلیدی در این شهر، لازم است امکان دسترسی (حتی محدود) برقرار بماند؛ لذا ضمن تأکید بر مذاکره با مقامات استانی و ملی برای در نظر گرفتن جریمه برای تردهای غیرضروری در سطح شهر که پیش نیاز سایر اقدامات و بسیار تأثیرگذار خواهد بود، دو رویکرد می توان اتخاذ نمود:

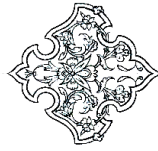
الف - حفظ خدمت رسانی با حداکثر ظرفیت در راستای بهبود سطح سرویس و کاهش تماس مسافری
ب - محدودسازی خدمت رسانی متناسب با کاهش تقاضای سفر به معنای افزایش سرفاصله اعزام ناوگان
همچنین برنامه ریزی برای برقراری سرویس های ویژه از برخی نقاط شهر جهت پرسنل و کادر درمانی بیمارستان ها و مراکز مقابله با ویروس کرونا در جهت حمایت از ایشان قابل توصیه است.

حوزه مدیریت پسماند

آنچه مسلم است مقادیر زباله های جامد شهری که توسط خانوارها تولید می شود به طور قابل توجهی افزایش و ضایعاتی که توسط تولیدکنندگان و بخش خصوصی تولید می شد کاهش یافته است.
لازم است آموزش های لازم در خصوص برنامه های گذر از بحران در دوران همه گیری بیماری به صورت مستمر از طریق صدا و سیما و شبکه های اجتماعی به مردم آموزش داده شود.
جهت جلوگیری از زباله گردی و احتمال آلوده شدن افراد بیشتر، به نظر می رسد لازم است در این دوران تحویل زباله در ساعات مشخص از درب منازل صورت گیرد؛ همچنین تأکید شود که زباله های تر و خشک از هم تفکیک شوند.

در اتریش کارگرانی که مسئولیت تمیز کردن خیابان ها را بر عهده دارند در شرایط اپیدمی در کنار کارگران جمع کننده زباله این وظیفه را بر عهده می گیرند؛ بنابراین تعداد کارگران افزایش می یابد و کارگرانی که دارای نقص ایمنی هستند بایستی شناسایی و به مانند سایر مردم در منزل بمانند. کارکنان اداری مدیریت پسماند تا حد ممکن دورکاری انجام می دهند و در محل کار حاضر نمی شوند. جمع آوری زباله از درب منازل، شیوه جمع آوری است که باید مورد حمایت باقی بماند؛ زیرا شهروندان برای دفع زباله های خود از طریق دیگر، مجبور به خروج از منزل هستند. برای خانوارهای دارای افراد تست ویروس مثبت شده یا مشکوک به عفونت، توصیه شده است کیسه های زباله ریجکتی با یک کیسه پلاستیکی دوم رایگان (در داخل آن) مقاومتر گردد.

خالی کردن تمام ظروف دریافتی شیشه ای، پارچه و سایر زباله ها جهت جلوگیری از ایجاد شرایط غیربهداشتی در اطراف آن ظروف اولویت دارد. همچنین تغییری در دستورالعمل مربوط به جداسازی زباله و کاربرد کانال های مختلف جهت تفکیک زباله وجود ندارد.

در آلمان از شهروندان درخواست شده تا از سرریز مخازن زباله‌ها خودداری کنند. در این کشور جلوگیری از تولید زباله و جداسازی مناسب زباله، در این شرایط پاندمی ویروس کوید-۱۹ از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. استثناءها فقط برای خانوارهایی است که افراد آلوده یا موارد مشکوک در آنها در قرنطینه زندگی می‌کنند. برای کلیه خانوارهای آلمانی که در آن هیچ فرد آلوده یا موارد مشکوک کوید-۱۹ زندگی نمی‌کنند، جداسازی زباله، مطابق روال سابق به کار خود ادامه می‌دهد و زباله‌ها طبق معمول دفع می‌شوند. (تا بار تحمیلی به زباله سوزها، بی دلیل سنگین نشود).

تاکنون هیچ موردی که افراد با لمس سطوح آلوده، مبتلا شده باشند گزارش نشده است و برای خانوارهایی که افراد آلوده یا موارد مشکوک در آنها در قرنطینه زندگی می‌کنند مواردی بیان شده است.

در استرالیا هیچ کنترل اضافی لازم برای دفع زباله‌های کوید-۱۹ وجود ندارد. کنترل‌های معمول موجود برای مدیریت پسماندهای پزشکی کافی است.

در هند نیروی کار پسماند بسیار کمتر از ظرفیت کار می‌کند زیرا کشور وارد یک مرحله قرنطینه سراسری شده است. در عوض، آموزش جامعه برای کاهش هر چه بیشتر زباله در حال انجام است.

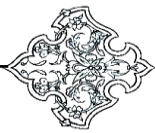
در کشور انگلستان هر کسی که در خانه بیمار باشد، باید تمام زباله‌های خود را در سطل زباله عمومی و در داخل دو کیسه زباله قرار دهد و همچنین مردم باید حداقل ۷۲ ساعت برای انتقال پسماند به بیرون از منزل صبر کنند. زباله‌های پزشکی و زباله افرادی که مشکوک به بیماری یا در قرنطینه هستند، در کیسه‌های نارنجی بسته بندی شود و به عنوان زباله‌های بالینی عفونی جمع آوری شوند.

در کشور ایران و در اصفهان خانواده‌های دارای بیمار مبتلا به کوید-۱۹، با سامانه ۱۳۷ تماس گرفته و از شهرداری می‌خواهند تا کیسه زباله‌های مشخص شده با رنگ قرمز در اختیار آنان قرار دهند تا پاکبانان هنگام جمع‌آوری زباله از در منازل، از وجود زباله‌های آلوده مطلع شوند.

در مشهد کار جمع‌آوری پسماندهای خشک که از مدتی پیش بخاطر شیوع بیماری همه‌گیر در این کلانشهر متوقف شده بود، با رعایت موازین بهداشتی، از ۱۸ فروردین از سر گرفته شد. همچنین در شیراز کلاس‌های آموزش با رعایت اصول بهداشتی و در فضای مجازی با موضوع ویروس کوید-۱۹ برای پاکبانان و پرسنل شرکت‌های طرف قرارداد با سازمان برگزار شد.

بوستان‌ها و فضای سبز

با توجه به بررسی‌های صورت گرفته و با وجود همه‌گیری این ویروس در جهان، در کشورهایی که درگیری با این ویروس در آنجا بیشتر می‌باشد منجر به تعطیلی پارک‌ها و لغو برنامه‌های و بازدیدها در پارک‌ها شده است. همچنین ضد عفونی کردن وسایل بازی در پارک‌ها نیز در تمام نقاط انجام شده است. در بعضی شهرهای دنیا مانند کالیفرنیا، لندن.. استفاده از فضای باز با رعایت نکات بهداشتی و حفظ فاصله به صورت محدود در این

شرایط مجاز می باشد. اقدامات صورت گرفته در پارک‌های شهرهای ایران نیز مطابق با اقدامات انجام شده در کشورهای دنیا می باشد.

در انگلیس اولویت دولت نجات جان مردم است و بهترین راه برای محافظت از خود و دیگران در برابر بیماری، ماندن در خانه است. با این حال، ورزش هنوز هم برای سلامتی جسمی و روحی افراد بسیار مهم است، بنابراین دولت گفته است که مردم می توانند یک بار در روز خانه‌های خود را برای ورزش ترک کنند. همچنین در برخی از محل های لندن با توجه به شرایط در خصوص تعطیلی پارک ها تصمیم گیری شده است. ضمناً تجمع بیش از دو نفر در پارک ها یا سایر اماکن عمومی ممنوع شده است و پلیس این امر را اجرا می کند. در فرانسه شهردار پاریس پس از اعلام تعطیل شدن رستوران‌ها و ترغیب مردم به کار از خانه یا نگه داشتن فرزندانشان در خانه، از بستن پارک‌ها و باغ‌ها تا اطلاع ثانوی خبر داد.

در نیویورک زمین‌های بازی شهر و پارک‌ها را تعطیل کردند؛ اما مردم از فضاهای باز پارک‌ها با رعایت مسائل بهداشتی، عدم تجمع و عدم انجام بازی های گروهی و با حفظ فاصله می توانند استفاده کنند.

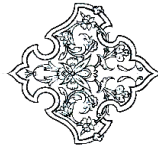
میادین میوه و تره بار

در آمریکا افرادی که دارای نقص ایمنی هستند مانند افراد مبتلا به سرطان و یا افرادی که داروهای خاصی مصرف میکنند یا بالای ۶۵ سال دارند، باید گزینه‌های دیگری مانند خرید آنلاین یا خرید توسط شخص دیگری را مد نظر قرار دهند.

از مردم خواسته شده که کودکان را با خود برای خرید به همراه نداشته باشند، زیرا با توجه به لمس اجسام و سطوح توسط کودکان، می توانند خطر انتقال و در معرض قرار گرفتن این ویروس را افزایش دهند. احترام به ساعات رزرو شده از دیگر تمهیدات در کشور آمریکا است. برای اینکه افراد مسن و افرادی که در معرض خطر بیشتری هستند با جمعیت زیادی در فروشگاه‌ها روبرو نشوند زمانی برای خرید رزرو می کنند که می بایست افراد به آن احترام گذاشته و رعایت نمایند.

توصیه هایی که برای خرید شده عبارت از حفظ فاصله اجتماعی، احترام به ساعات رزرو شده، لمس نکردن کالاها، شستشوی دستها قبل و بعد از خرید، تمیز کردن وسایل بعد از خرید و استفاده از کارت اعتباری یا پرداخت نرم افزاری است.

افزایش ساعات کاری میادین و فروشگاه ها به منظور جلوگیری از ازدحام جمعیت، مشخص نمودن فاصله مراجعین (یک متر و نیم تا دو متر) با ایجاد خطوط بر روی زمین در صف صندوق ها، تعیین و اعلام ساعاتی مشخص در فروشگاه هایی منتخب در مناطق مختلف به منظور مراجعه افراد سالخورده و افراد پرخطر تا با ازدحام جمعیت روبرو نشوند از دیگر تمهیدات بوده است. همچنین ایجاد بسته های تشویقی (شامل جوایز، تخفیف و ...) برای خریدهای اینترنتی، معرفی گروه هایی سازمان یافته در هر منطقه و یا هر شهر و محله، به منظور انجام

کارهای افراد سالخورده و افراد پرخطر، قرار دادن دستکش در کنار هر قفسه در فروشگاه‌های بزرگ، ایجاد تونل‌های ضد عفونی قبل از ورود به داخل فروشگاه‌ها، تست روزانه کارکنان در فروشگاه‌ها و میداین از جمله سایر اقدامات این بخش می‌باشد.

ساماندهی صنایع و مشاغل

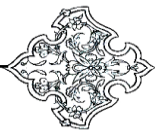
اغلب شهرداری‌های کلانشهرهای دنیا تلاش‌های خوبی را برای مقابله با شرایط بحرانی موجود بخصوص در حیطه مورد بحث صنایع و مشاغل، انجام داده‌اند. مهمترین آن طراحی و معرفی سایت مختص به مقابله با ویروس کوید-۱۹ توسط شهرداری بوده که در بخشهای مختلف مدیریت شهری و شفاف کردن اطلاعات و برنامه‌ها و سیاست‌های اتخاذ شده، فعال می‌باشد. این سایت با دسترسی مستقیم و آسان، موثق و جامع‌ترین راهنما برای شهروندان جهت مشخص بودن نحوه عملکرد، وظایف و محدودیت‌های اعمال شده در هر بخش بخصوص در زمینه ساماندهی فعالیت صنایع و مشاغل و نحوه ارائه سرویسها و خدمات شهری می‌باشد.

علاوه بر این استفاده از تجربیات کلانشهرهایی چون ونکوور و سیدنی در روشن‌تر ساختن مسیر مشخص مدیریت شهری و همچنین شهروندان توصیه می‌شود. البته ناگفته نماند که مدیریت شهری این شهرها به صورت دولت محلی بوده و لذا در مقایسه با شهرداری تهران قدرت اجرایی و گستره اختیارات بیشتری را در زمینه سیاست‌گذاری و اجرا دارا هستند.

در ونکوور در راستای مبارزه با این بیماری تدابیری در سه حوزه در نظر گرفته شده که شامل الف) تاسیس دفتر ارتباطات و پشتیبانی، ب) ارائه دستورالعمل‌های ویژه ج) دسته‌بندی و اولویت‌بندی مشاغل جهت بسته بودن و بازگشایی است. افراد و مشاغلی که قانون آئین‌نامه اضطراری شهر را نقض می‌کنند تا ۵۰,۰۰۰ دلار جریمه می‌شوند. در خصوص مشاغل ساخت و ساز، هیچ محدودیتی یا سفارش در مورد فعالیت‌های ساخت و سازهای شهری یا بخش خصوصی وجود ندارد. هیچ آیین‌نامه‌ای تغییر نیافته است.

تبلیغات محیطی

با توجه به شرح وظایف و حیطه اختیارات مرتبط با موضوع در سازمان زیباسازی در شهر تهران، به نظر می‌رسد اقدامات مناسب و قابل توجهی در زمینه تبلیغات محیطی صورت پذیرفته است. از سوی دیگر سازمان زیباسازی با وجود محدودیت‌های شدید در تردد شهری و تشویق مردم به (درخانه ماندن) ضمن در نظر گرفتن این نکته که برگزاری مراسم‌های آئینی، مشوقی برای حضور مردم در سطح شهر و انتشار ویروس خواهد بود، با طراحی و اجرای برنامه‌های محدودی چون برگزاری مجدد سالانه بهارستان تلاش خوبی را در سرزنده و شاد نگه داشتن چهره شهر در این شرایط بحرانی به انجام رسانده است.

از آنجا که بخش عظیمی از ابزارهای تبلیغاتی و منابع درآمدی شهرداری، به موضوع مبارزه با ویروس کوید-۱۹ اختصاص پیدا کرده و موجب کاهش قابل توجه درآمد گردیده است؛ لذا می بایست تمهیدات جدی برای افزایش تاب آوری در کاهش بودجه اندیشیده شود.

قطع به یقین سازمان زیباسازی شهر تهران مجدداً در دوره پسا کوید-۱۹ شاهد مسائل و مسئولیت هایی با زاویه دید دیگر خواهد بود چرا که این بیماری همه گیر آنچنان شرایط را در همه ابعاد اقتصادی، بهداشتی، آموزشی، مدیریت شهری و... تغییر خواهد داد که باز هم نیاز مبرم خواهد بود تا اطلاع رسانی و آموزشهای مربوطه از همین طریق به اقشار مردم صورت گیرد.

آلودگی هوا

در شهرهایی که میانگین سالیانه غلظت آلودگی هوا بالا است، قرار گرفتن طولانی مدت شهروندان در معرض آلودگی هوا باعث ایجاد بسیاری از بیماری های زمینه ای شده و در نتیجه بیماری های تنفسی همچون کوید-۱۹ را خطرناک تر و تعداد مرگ به نسبت جمعیت را بالاتر برده است.

آلودگی هوا تقریباً ۴۰٪ از عفونت های دستگاه تنفسی تحتانی و بار بیماری انسداد مزمن ریوی و حدود ۲۰٪ از بیماری های عروق کرونر قلب و بار دیابت را منجر می شود.

تحقیقات دانشگاه ارهوس، ارتباط بین آلودگی هوا و مرگ و میر بیشتر در شمال ایتالیا (لومباردی و امیلیا رومانا) را نشان می دهد. دو منطقه شمالی ایتالیا در بین آلوده ترین مناطق اروپا قرار دارند.

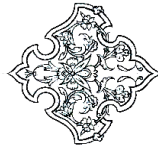
گزارشهای منتشر شده نشان می دهد که به طور ناگهانی کیفیت هوا در شهرهای جهان در پی شیوع بیماری کوید-۱۹ بهبود یافته است. در اصل کاهش ترافیک و فعالیت تجاری و صنعتی به دلیل شیوع بیماری همه گیر باعث کاهش موقت آلودگی هوا شده است.

اگرچه ممکن است کیفیت هوا در مناطق مختلف دنیا به صورت پراکنده به طور موقت بهبود یافته باشد، اثرات آلودگی هوا در بلند مدت قطعاً در کوتاه مدت از بین نخواهد رفت.

سونیا شولتسه، وزیر محیط زیست آلمان هشدار می دهد که نباید کاهش موقتی انتشار گازهای مضر را با دستاوردی بلندمدت در حفظ محیط زیست اشتباه گرفت.

دریک مسنر، مدیر اداره فدرال محیط زیست آلمان نیز در اظهار نظری مشابه گفته است: «بعد از این بحران تولید و انتشار این گازها باز خواهد گشت. بعد از رفع این بحران، انتشار این گازها به دلیل نیاز به جبران زیانها حتی شدیدتر هم بشود.

دیگر از ثمرات و درس آموخته های کوید-۱۹ این بوده که باید زیرساختها و رویکردهای استفاده گسترده تر از فضای مجازی در زندگی روزمره را جدی بگیریم و ثمره این کار کاهش تردها و در نتیجه کاهش تولید آلودگی هوا خواهد بود.

معماری و شهرسازی

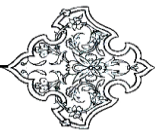
حفظ سلامت مردم در شهرها از جمله دلایلی بوده است که برنامه‌ریزی شهری (شهرسازی) به شکل سیستماتیک از اواخر قرن نوزدهم میلادی در اروپا با هدف تامین آن شکل گرفت. با این حال با تغییر رویکرد در دهه‌های اخیر در جهان و ایران، مداخلهٔ بخش عمومی برای حفظ کیفیت زندگی عموم مردم و برنامه‌ریزی شهری با این اهداف ذاتی خود بسیار کم‌رنگ شد و هرچه بیشتر شهرها تبدیل به کارگاه ساختمانی یا ماشین تولید ثروت برای برخی افراد و گروه‌ها شدند. از همین روی اولید درس بحران اخیر ناشی از گسترش بیماری کرونا بازگشت دوباره به ارزش‌های ریشه‌دار برنامه‌ریزی شهری است. درس دوم که ممکن است در شوک بحران و چگونگی رویارویی با آن مغفول واقع شود، تمرکز بر رویارویی با این بحران و تغییر سیاست‌ها و اقدامات بر این اساس در عین توجه به دیگر بحران‌ها و مشکلاتی است که شهرها با آن‌ها همواره روبرو بوده‌اند یا خواهند بود، همچون ناپایداری محیط زیستی، نابرابری فضایی و مواردی از این دست. نباید تلاش برای رفع یکی سبب نادیده گرفتن ملاحظات دیگری شود.

مجموع اصول و سیاست‌هایی برای پیگیری در دوران پس از کرونا لازم است به کار برده شوند تا بتوانند کیفیت زندگی شهرها را در برابر انواع مشکلات و بحران‌ها حفظ کنند. برخی از این سیاست‌ها عبارتند از: ارتقاء محله‌محوری و خودبسندگی محله‌ها، ارتقاء سیستم پشتیبان تصمیم‌گیری برخط و مکان‌مبنا، افزایش فضاهای باز شهری، پیاده‌مدار کردن شهر، زونینگ چندعملکردی و کاهش فاصله سکونت با سایر فعالیت‌ها، کاهش نابرابری‌های فضایی، توسعهٔ مسکن اجتماعی و افزایش امکان تامین مسکن مناسب در شهر، توسعهٔ سیاست‌های معماری و ساختمان سبز.

مدیریت و منابع انسانی

در عصر حاضر، تمامی سیستم‌ها از جمله جوامع، دولت‌ها، نهادهای عمومی غیردولتی مانند شهرداری‌ها و سازمان‌ها در خط مشی‌گذاری و تصمیم‌گیری با عدم اطمینان مواجه هستند، به ویژه زمانی که کشورها با بحران‌های داخلی و بین‌المللی درگیر شوند. این عدم اطمینان نشأت گرفته از دو عامل پیچیدگی و ناپایداری محیطی است.

بروز و ظهور "کرونا" نمونه‌ای از پیچیدگی محیط و نشانه‌ای از ناپایداری محیط است. آنچه که در این وضعیت آشوب موجب افزایش اطمینان مدیران و مردم جوامع در تصمیم‌گیری‌ها می‌شود و به گونه‌ای این تهدید ویرانگر را به یک فرصت طلایی تبدیل می‌کند، دستیابی سریع و دقیق به اطلاعات است و این ممکن نیست مگر این که جوامع به لزوم تغییر و تحول مستمر واقف شوند: تغییر در دانش، تغییر در نگرش و تغییر رفتار و فعالیت‌ها.

یکی از دست آوردهای مهم برگرفته از این بحران، توجه و عنایت مضاعف به اقدامات کارآ و اثربخش در مقوله مدیریت منابع انسانی و محل کار است و البته برخی از اقداماتی که در راستای افزایش بهره وری و انطباق با شرایط متغییر و منعطف امروزی، می تواند در دوران پسا کرونا نیز ادامه یابد.

یکی از این اقدامات موثر و ضروری در مدیریت منابع انسانی و محل کار، "دورکاری" است. مطالعات، پژوهش های و تجربیات جهانی موید این است که با بررسی ۴ عنصر کلیدی دورکاری یعنی «شغل، مکان، فراوانی و تکنولوژی اطلاعات»، سعی بر این شده است که برای سازمان ها الگوهای دورکاری مطلوبی طراحی و پیاده سازی شود. گرچه آمارهای جهانی نشانگر این است که حتی در کشورهای پیشرفته جهان در حال حاضر درصد اجرای دورکاری در سازمان های دولتی و شهرداری ها بسیار پایین است که به طور نمونه در کشورهای اتحادیه اروپا، فعالیت ها و وظایف به طور میانگین ۵/۱ درصد به صورت دورکاری تمام وقت و ۹/۹ درصد به صورت دورکاری پاره وقت به انجام می رسد؛ بالاترین آمار مربوط به کشور هلند با ۱۴ درصد دورکاری تمام وقت و ۲۱/۷ درصد دورکاری پاره وقت است. کرونا موجب گردیده که در اتحادیه اروپا توجه به دورکاری افزون شود و شرایط خود را برای افزایش به ۱۵ درصد برنامه ریزی کرده اند.

شهرداری تهران همگام با دیگر سازمان های کشور، علاوه بر اقدامات و برنامه های پیشگیرانه و محدود کننده شیوع ویروس کرونا، امر دورکاری را با استفاده از ظرفیت یک سوم و دو سوم حضور در محل کار و مابقی کارکنان در شرایط دورکاری آغاز کرد. این فرصت باعث شد که کمبودهای موجود در موضوع دورکاری به ویژه در زیرساخت های لازم و تکنولوژی محور پدیدار گردد و شهرداری را متوجه این چالش ها و برنامه ریزی برای رفع آن ها نمود. در راستای برنامه ریزی و طراحی الگوی مطلوب دورکاری در شهرداری تهران پژوهش و مطالعه ای در حال انجام است که به زودی نتایج و کاربست آن در قالب دستورالعمل دورکاری شهرداری تهران جهت اجرا ارایه خواهد شد که در کلیت گزارش هایی در این رابطه آماده شده است و بدین سبب برای بررسی ادراک کارکنان و مدیران شهرداری و نیز مستند نگاری تجربه موجود، یک نظرسنجی در میز کار الکترونیکی تمامی کارکنان قرار داده شد که انتظار می رود نتایج حاصل از این نظرسنجی، زمینه موثری را برای برنامه ریزی بهتر فراهم آورد.

از سوی دیگر در مساله ی مدیریت کرونا در شهر تهران، شهرداری تهران با کمک های حمایتی و ایجاد امکان دورکاری، تعطیلی نسبی مترو و اتوبوس و حذف محدودیت های ترافیکی در شهر تهران، جذب حمایت بخش خصوصی و نیمه دولتی در حوزه های متفاوت بود که برجسته ترین آن ها می توان به بهره مندی از کمک های بنیاد مستضعفان و جانبازان برای کمک مالی به دستفروشان ی که در اجرای طرح خانه ماندن (خونه مونی) همکاری نمودند، اشاره کرد.

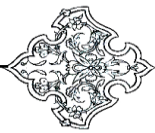

همچنین تجربه‌ی تعطیلی کارگاه‌ها، سازمان‌ها، مال‌ها و مجتمع‌های تجاری و صنعتی و فروشگاهی متعلق به بخش خصوصی از نکات بارز همکاری بخش خصوصی، دولت و شهرداری تهران بود که ضرورت تجربه نگاری خاص خود را نمایان می‌سازد.

موضوع دیگری که می‌تواند به عنوان تجربه ثبت شود، توجه به نوع مدیریت در کلان‌شهر تهران به ویژه به هنگام بروز بحران است. تجربه کرونا نشان داد که میان سه روش مدیریت و راهبری امور جامعه، یعنی «اول» اداره که تکیه بر اقدامات و حمایت‌های صرف دولت دارد، دوم «مدیریت» که جلوه‌گر اداره امور جوامع با تاکید بر بخش خصوصی است و سوم نوع «حکمرانی و یا حکمروایی خوب» است که نشانگر انسجام بخش‌های دولت، بخش‌های خصوصی و سازمان‌های عمومی غیردولتی از جمله شهرداری‌هاست، این نوع راهبری و مدیریت یعنی روش حکمروایی خوب با مدل مدیریت واحد و یکپارچه شهری می‌تواند کارآمد و اثربخش باشد. نمونه آن در این تجربه، همکاری بخش دولتی و شهرداری تهران از یک سو و بخش خصوصی، نیمه دولتی و قرارگاه‌ها و... از سوی دیگر در تولید ماسک، مواد شوینده و ضدعفونی‌کننده و استفاده عمومی از آن‌ها و حتی توزیع رایگان متبلور گردید؛ و نیز حوزه عمومی و مردمی که با اقدامات مساجد، خیریه‌ها و سایر تشکل‌های مردم‌نهاد (NGOها) و کمک‌های خودجوش به تامین وسایل برای کادر درمان و همچنین کمک به نیازهای اولیه فقرا و آسیب‌دیدگان کرونا و رعایت سیاست ماندن (خونه مونی) همراه بود و عمدتاً به صورت خودجوش صورت پذیرفت، از جمله‌ی این امور مهم بود.

درس آموخته‌ی مدیریتی از این رو مهم بود که هر کدام از سه روش فوق، هم در داخل شهرداری تهران و هم در سطح کلان‌شهر تهران و حومه‌ی آن، فاقد انسجام لازم بود و همین موضوع علاوه بر ایجاد سردرگمی در اتخاذ تصمیمات منسجم، باعث هدررفت زمان و منابع مالی و انسانی گردید و عبرت‌آموزی مدیریتی چنین حکم می‌کند که شهرداری تهران به عنوان متولی اصلی مدیریت شهری به جهت تدوین برنامه‌های آینده نگرانه و مبتنی بر ایجاد هماهنگی حداکثری بین ارکان دولتی و شهرداری و نیز حوزه‌های خصوصی، عمومی و مردمی با توجه به ظرفیت‌های بی‌بدیلی همانند شورایاری‌ها و مدیریت محله، تشکل‌های مردم‌نهاد (NGOها) و سازمان‌های اجتماع‌محور (CBOها) مرتبط با شهرداری تهران و مدیریت شهری، در مواجهه با این نوع بحران‌های همه‌گیر و جهان‌گیر، در مقیاس‌های کوچک محله و در مقیاس‌های میانی مدیریت نواحی و مناطق و حریم‌ها و در مقیاس کلان مدیریت شهری و مرتبط با کل کشور و جهان؛ مدل کارآمدتر «حکمرانی خوب» می‌تواند و یا بایسته و شایسته است جایگزین دو مدل آزموده شده و بخشی‌نگر «اداره» و «مدیریت» بشود.

یادآور می‌شود که مرکز مطالعات و برنامه‌ریزی شهر تهران در سال ۱۳۹۰ پروژه «تدوین نظام و سنجش وضعیت مدیریت شهری مبنی بر شاخص‌های حکمروایی خوب شهری» و در پروژه‌های سال جاری نیز «سنجش سالانه شاخص‌های حکمروایی خوب شهری در شهر تهران با تاکید بر نقش شهرداری تهران - سال ۱۳۹۸» را به

عنوان یک پروژه مطالعاتی در دست اقدام دارد و تجربه‌ی کرونا نشان داد که این پروژه می‌بایست به تمام «مدیریت شهری تهران» تعمیم داده شود.

مالی و اقتصاد شهری

شیوع ویروس کرونا رنج قابل توجه و اخلاص اقتصادی عمده‌ای را برای بشر به همراه داشته است. بسیاری از کشورهای جهان برای مهار این بیماری دست به دامن قرنطینه و اعمال محدودیت‌های گسترده بر تحرک نیروی کار و تردد شده‌اند، که کاهش شدید فعالیت‌های اقتصادی و رکود قابل توجه تولید را در پی داشته است. لذا از این منظر شیوع جهانی این ویروس را باید به مثابه یه شوک خارجی به اقتصاد جهان تلقی نمود.

برخلاف بسیاری از بحران‌ها گسترش کرونا هم باعث "شوک منفی عرضه" و هم "شوک منفی تقاضا" می‌شود و لذا از این منظر شیوع جهانی این ویروس را باید به مثابه یه شوک خارجی به اقتصاد جهان تلقی نمود. اما آنچه مسلم است تاثیر اپیدمی این ویروس بر اقتصاد جامعه است که در سه سطح زیر قابل ذکر است:

سطح خانوار: تاثیر کرونا بر سلامت و عرضه نیروی کار، درآمد و سبد مصرف خانوارها

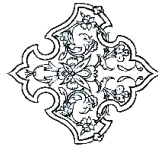
سطح بنگاه‌ها: تاثیر کرونا بر تقاضای محصول نهایی و عرضه عوامل تولید بنگاه‌ها

سطح اقتصاد کلان: تاثیر کرونا بر مخارج و منابع دولت‌ها، تراز جاری (تجارت خارجی و متغیرهای اقتصاد کلان)

شوک ناشی از کرونا، بر اقتصاد ایران، از یک طرف عرضه نیروی کار را کاهش داده و از طرف دیگر در تأمین مواد اولیه تولید نیز مشکلاتی ایجاد کرده. تعطیلی کسب و کارها، منجر به تعدیل نیروی کار می‌شود و کاهش درآمد خانوار، کاهش تقاضا را به همراه دارد. از طرف دیگر عدم اطمینان نسبت به آینده، خانوار را به تصمیم پس‌انداز بیشتر و به تعویق انداختن خرید اقلام غیرضروری ترغیب می‌کند. همین امر کاهش تقاضای کل بیشتری را موجب می‌شود.

شهرداری‌ها به عنوان بزرگترین نهاد محلی و متولی مدیریت خدمات و زیرساختهای شهری، خدمات متعددی را ارائه می‌دهند، که با انتشار ویروس کرونا به نظر می‌رسد هزینه‌های تحمیلی بر مدیریت شهری قابل ملاحظه باشد، بعلاوه تحقق منابع مالی سال جاری و منابع درآمدی پیش‌بینی شده در بودجه سال ۱۳۹۹ شهرداری‌ها نیز متاثر از اپیدمی کرونا خواهد بود.

در حوزه اقتصاد شهری کرونا باعث می‌شود: شهروندان امکان حضور در بازار کار (موقت یا دائمی) را از دست بدهند، رکود موقت در کسب و کارها و کاهش درآمد خانوارها، کاهش پرداخت‌های دولت به شهرداری، تحمیل هزینه اضافی برای پیشگیری و ضد عفونی سطح شهر. افزایش هزینه شهرداری برای مراقبت‌های بهداشتی حمل و نقل عمومی می‌شود.

با توجه به شرایط موجود و پیش بینی تداوم اپیدمی کرونا حداقل تا سه ماه اول سال ۱۳۹۹، لذا ضرورت دارد مدیریت شهری در خصوص ثبات مالی شهرداری، و تامین مالی پایدار اقدامات زیر را در اولویت قرار دهد:

۱- نادیده گرفتن ریسک های ناشی از تحریم، ریسک بازار و اعتبارات، عدم تحقق منابع مالی شهرداری را بیشتر دامن می زند.

۲- اپیدمی کرونا نیز باعث شده است تا پرداخت کنندگان عوارض و بهای خدمات شهری و به عبارتی منابع اصلی تامین مالی خدمات شهری دچار آسیب می شوند، و تامین مالی نگهداشت و خدمات ضروری شهر با چالش مواجه شود.

۳- سیاستهای احتمالی دولت برای مقابله با اپیدمی کرونا نیز بر نظام مالی شهرداری ها آثار منفی بیشتری تحمیل خواهد کرد.

